

DATOS IDENTIFICATIVOS

Retos da Gobernanza: Corrupción e Desafección Política

Materia	Retos da Gobernanza: Corrupción e Desafección Política			
Código	P04M125V01102			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Ricoy Casas, Rosa María			
Profesorado	Ricoy Casas, Rosa María			
Correo-e	rricoy@uvigo.es			
Web	http://www.faitic.es			

Descrición xeral U obxectivo principal de este bloque temático é facilitar a o alumno o estudo e a comprensión de unha serie de contidos temáticos relacionados con o paradigma de a gobernanza, e dentro de un contexto sociopolítico caracterizado por dous fenómenos que empezan a ser recorrentes dentro de os nosos sistemas democráticos: a corrupción e a desafección política.

En o primeiro tema analízase a orixe, xustificación e posterior consolidación de o concepto de gobernanza, destacando a estreita relación existente entre a aparición de esta e a propia crise de gobernabilidade detectada en o seo de as nosas sociedades. Así mesmo, penetrámonos/penetrámonos en a definición de esta nova categoría ou paradigma, analizando o seu proceso de construción teórica e poñendo ao mesmo tempo de manifesto o seu total acomodo, utilidade e aplicación a as novas esixencias suscitadas tanto de orde política como epistemolóxico. Suscítase tamén a necesidade de proceder a unha revisión de algunhas de as categorías políticas e administrativas tradicionais (e todo iso como consecuencia de o impacto producido por a irrupción de o paradigma de a gobernanza, tanto en as nosas sociedades como en os nosos programas de investigación).

En o segundo tema, abórdanse fenómenos relacionados con as carencias ou desviacións de os nosos sistemas democráticos actuais, en especial a corrupción. Analizamos o uso ilegal de unha posición de poder político con o fin de proporcionar vantaxes particulares a individuos ou grupos e a desafección política. Ambas temáticas resultan importantes desde a óptica politolóxica e atópanse estrechamente relacionados. Resulta curioso que malia que a desafección de os cidadáns cara a a política non é un fenómeno novo, si o cariz que toma en a actualidade. O indicador máis claro é a crecente abstención que se rexistra en as eleccións. Esta desafección dáse ao mesmo tempo que unha gran adhesión cidadá a os sistemas democráticos. Nunca tivemos tanto interese por a democracia, pero crece a disconformidad de os cidadáns.

Desexamos que esta asignatura contribúa a facilitarvos unha maior comprensión de estes temas que forman parte de o núcleo central de a disciplina politolóxica, e que ademais están directamente relacionados con a problemática que afecta actualmente a as nosas sociedades democráticas . Ante calquera dúbida que poida xurdirvos en relación con esta asignatura non dubidedes en poñela en o noso coñecemento, para que podamos emendala o máis axiña posible.

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.

B3	Capacidade de realizar reflexións e análises críticas sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
C4	Coñecer os problemas asociados á práctica política nas democracias actuais.
D5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse a a complexidade de formular xuízos a partir de unha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas a a aplicación de os seus coñecementos e xuízos	A1
Capacidade de realizar reflexións e análises críticas sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas a a aplicación de os seus coñecementos e xuízos.	B3
Coñecer os problemas asociados a a práctica política en as democracias actuais.	C4
Habilidade de aprendizaxe autodirixido e traballo autónomo en o campo de as ciencias sociais.	D5

Contidos

Tema	
Tema 1: A gobernanza.	0. Introducción. 1. Que queremos dicir cando dicimos gobernanza. 2. A orixe: de a crise de gobernabilidade a a invención de a gobernanza. 3. O proceso de construción teórica de a gobernanza. A gobernanza como goberno en rede. 4. A gobernanza como alternativa a o modelo gerencialista (a Nova Xestión Pública). 5. A gobernanza multinivel. 6. A gobernanza como expresión de a política. 7. A gobernanza, a relativización de o público e a permanencia de a política. 8. A modo de recapitulación: a sustancia, a utilidade e os requisitos de a boa gobernanza.
Tema 2: A gobernanza e a mellora da calidade democrática: o problema da corrupción e a desafección política	0. Introducción. 1. Corrupción Política. 2. Desafección Política. 3. A gobernanza e mellora da calidade democrática.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	0	50	50
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	25	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	A través de Fatic: Lectura de textos, actividades de autoevaluación, visualización píulas e tutorías online, seguimento da realización do ensaio (recensión crítica)
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través de TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	100 A1	B3 C4 D5
Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través de TIC de maneira autónoma (1 Traballo-Recensión Crítica sobre os temas -1 e 2-da materia).		

Outros comentarios sobre a Avaliación

A información sobre as actividades de avaliación está dispoñible no espazo da materia en Faitic. Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Faitic. Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria. O alumnado terá opción de presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que destas actividades realice o docente e cuxo contido será colgado da plataforma. No caso concreto desta materia: A avaliación da convocatoria ordinaria e a convocatoria de xullo realizarase de igual modo; en base aos mesmos materiais, criterios e proba.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AGUILAR, L.F., **Gobernanza y Gestión Pública**, Fondo de Cultura Económica, 2006

BRUGUÉ, Q., **Nuevos Ayuntamientos, Concejales diferentes: del Gobierno de las Instituciones al Gobierno de las Redes**, nº7, Revista Española de Ciencia Política, 2002

JIMÉNEZ SÁNCHEZ, F., **Los retos del buen gobierno en la administración local: transparencia y participación en el urbanismo**, AECPA-CONGRESO, 2009

MORATA, F. (ed.), **Gobernanza multinivel en la Unión Europea**, Tirant lo Blanch, 2004

PRATS i CATALÁ, J., **A los príncipes republicanos: gobernanza y desarrollo desde el republicanismo cívico**, INAP, 2006

TRANSPARENCIA INTERNACIONAL ESPAÑA, **Informe Global sobre la corrupción**, último doc

BAUMAN, Z. y BORDONI, C., **Estado de crisis**, Paidós, 2016

LAPUENTE, V., **El retorno de los chamanes**, Península, 2016

RAMÍO, C., **La Administración Pública del Futuro (Horizonte 2050). Instituciones, política, mercado y sociedad de la innovación.**, Tecnos, 2015

VVAA, **Europa de las regiones y el futuro federal de Europa. Balances y perspectivas de la gobernanza multinivel de la Unión Europea**, Dykinson, 2019

LACHAPPELLE, G. y OÑATE, P., **Federalismo, devolution y gobernanza multinivel**, Tirant lo Blanch, 2017

SUBIRATS, J., **Los dilemas de la gobernanza en un escenario de globalización**, 2019

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Durante as mesmas semanas, o alumnado vai a simultanear o estudo doutras materias coa materia de "Retos da Gobernanza: corrupción e desafección política", polo que, para a culminación exitosa da mesma é recomendable o seguimento do cronograma que estará accesible ao comezo do Máster, o cal facilitará a debida realización das actividades planificadas polos docentes. As lecturas obrigatorias da materia están dispoñibles na plataforma Faitic en <http://faitic.uvigo.es>.

Non se avaliará ningunha actividade nin traballo presentado fóra de prazo.

Recomendamos formular calquera dúbida aos docentes da materia para poder emendala o máis axiña posible.

A avaliación da convocatoria ordinaria e a convocatoria de xullo realizarase de igual modo.

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo a modalidade online. Xa que logo, non é necesaria a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación diante dunha posible alarma sanitaria provocada pola COVID-19

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una

planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.
